

עיני העולם נשואות ללונדון אל המשחקים האולימפיים המתקיימים בימים אלה. ברוח זו מתמקד "גלובלמילק" הפעם בממלכה הבריטית שתוססת בתקופה זו גם בענף החלב.
קריאה נעימה!

מחאות החלב בבריטניה החלו

20 יולי 2012

מאות יצרני חלב חסמו את שעריהם של שלושה מפעלי עיבוד החלב הגדולים בבריטניה, במחאה על התכניות לקצץ במחירי שער המשק. בד בבד, החליט אחד המעבדים להעלות את המחיר כדי לסייע לבעלי המשקים שנאלצו להתמודד עם פגעי מזג האוויר. מעבד החלב ויצרן הגבינות הגדול ביותר בבריטניה, העלה את מחיר שער המשק בחצי פני לליטר חלב. כמענה למה שב Wyke Farm מכנים: "האווירה המתגרת הנוכחית", שמקורה במזג האוויר הקיצוני שפקד את המדינה.

מצור... ועוד היד נטויה

המפגינים צרו על מפעל, Robert Wiseman כשהארגון העומד מאחורי המחאות, FFA National Farmers (Farmers for Action), איים להטיל מצור על מפעלים נוספים, ואף רמז שחבריו יעכבו את אספקת החלב. הקבוצה, בגיבוי איגוד החקלאים NFU (National Farmers Union), הזהירה מפני מצב שבו מאות יצרנים יאלצו לסגור את משקיהם בשל קיצוצים קיצוניים במחיר.

ידוענים קוראים לחרם

שני שפים סלבריטאים מהטלוויזיה הבריטית, Hugh Fearnley-Whittingstall ו Jamie Oliver, קראו לציבור להחרים חלק מרשתות השיווק בשל הקיצוצים במחיר שער המשק של החלב. במכתב ששיגרו ל"Times" אמרו השניים כי "מזעזע שיצרנים רבים מקבלים על מוצריהם תמורה נמוכה מהעלות. לדעתם, הענף כולו הופך להיות לא מעשי". בקריאתם לצרכנים, להחרים חנויות שמשתמשות בחלב ככלי לכיסוי הפסדים, הזהירו שני השפים שאלפי עסקים יקרסו ושהנוף כולו בסכנה, אם תעשיית החלב תתמוטט או תיהפך למתועשת מדי. "כולנו שכחנו מה ערכו של החלב. אנחנו משלמים עבור מים בבקבוקים יותר מאשר על חלב - זה מצב מטורף, בהתחשב בכמות העבודה הנדרשת לייצורו".

שרה קורדיי מ BRC (British Retail Consortium), טוענת שהמאבק מתמקד ברשתות המזון בלבד וכי יש בכך טעות. לדבריה, יש להתייחס באותה מידה גם למעבדי החלב, לתעשיינים ולמגזר הציבורי.

האם הנהגת קוד התנהלות לחוזי חלב בבריטניה היא אכן טובת התעשייה כולה?

23 יולי 2012

לאחר תקופה ארוכה של מחאות מצד הרפתנים יתמכו שרי החקלאות של בריטניה בהנהגת קוד התנהלות לעריכת חוזי שיווק חלב. השר הוולשי, אלן דיוויס: "אם ממשלת בריטניה אינה מוכנה לפעול, ניאלץ בוויילס להגן על הרפתנים שלנו. במסגרת המדיניות החקלאית המשותפת (CAP Common Agricultural Policy) יש לנו אפשרות לחוקק חוקים שיגנו על תעשיית החלב שלנו".

הקמעונאים מעלים מחירים

על רקע מחאות הרפתנים וחוסר שביעות רצון הציבור לנוכח קיצוצים נוספים במחירי שער המשק, שנכנסו לתוקף החל מ-1 באוגוסט, החלו רשתות המזון להעלות את המחיר לחלב בשער המשק. על פי תגובת איגוד הרפתנים הארצי וגוף המחאה "FFA", המחירים עדיין נמוכים מ-30 פני לליטר הנדרשים על מנת לכסות את עלות הייצור. הרשת הקמעונית הגדולה בבריטניה Tesco, משלמת בסביבות 29 פני לליטר; רשת Sainsbury משלמת מחיר דומה; ורק הרשתות Marks & Spencer ו Waitrose משלמות יותר, שכן לקוחותיהם האמידים יכולים להרשות לעצמם לשלם מחיר גבוה עבור החלב שהם קונים. לעת עתה לא הופנתה תשומת לב לרשתות ברמת האמצע, הכוללת את חנויות העודפים, מרכזי הוזלה, בתי-קפה ובתי-חולים. אלה קונים הרבה חלב, ולעתים קרובות בהנחה. השתתפותם של שחקנים אלו והספקים שלהם, בתהליך קביעת מחירי החלב, מהווה מפתח לפתרון המשבר. במקרה של בתי החולים והגופים של השירות הציבורי יכולה ממשלת בריטניה עצמה למלא תפקיד משמעותי, אך צעד מסוג זה עומד בניגוד למדיניות שלה לקיצוצים שהיא עושה בשירות הציבורי.

השגת הסכם על מחיר החלב בבריטניה מתמהמהת

24 יולי 2012

רשת המרכולים הבריטית Asda, מכחישה דיווח ולפיו היא מאיימת לנקוט צעדים משפטיים כדי למנוע הפגנות מול החנויות ומרכזי החלוקה שלה. זאת לנוכח הצהרות הרפתנים לצאת למאבק להשגת מחירי חלב טובים יותר. ה FFA מבטיח מאבק עצום שיכלול הפגנות מחוץ לחנויות הגדולות ולמחסני החלוקה של מרכולי Asda. כל המחאות וההצהרות נראות כסיבוב חוזר של הפגנות 2010, ונראה כי הפכו לאירוע שנתי כמעט. כבר לפני שמונה שנים, בשנת 2004, פרסם ה Dairy Markets כותרות כגון "סבלנותה של Asda אוזלת אל מול מפגיני מחיר החלב". אז הבילו מחאות הרפתנים לחקירה פרלמנטרית ולהודאה מצד שר בממשלה ש"מחירי שער המשק נמוכים מדי עבור רפתנים רבים שמתקשים בשל כך לקיים את עסקיהם". נראה שמעט מאוד נעשה מאז, אך הפעם יש מקום לאופטימיות זהירה שאולי תתקבל הסכמה, גם אם טרם פורסמו פרטי טיוטת ההסכם שהגישו שרי הממשלה. לעת עתה ממשיכות המחאות, וקבוצות רפתנים מעודדות גם חרם צרכנים.

בעקבות Asda, לחץ על שלושת המעבדים הגדולים בבריטניה להסכים על נוסחה אחידה למחיר החלב

25.7.12

רשת המרכולים Asda נכנעה לדרישות יצרני החלב לבטל את הקיצוצים במחיר החלב, והעלתה את המחיר ב-2 פני לליטר חלב, לרמה של 29.5 פני לליטר. מנהיגי הרפתנים אינם מסתפקים בצעד זה ולוחצים לערוך הסכם רשמי של שלושת המעבדים הראשיים על מחירו של ליטר חלב, בהסתמך על נוסחת עלות ייצור. פיטר קנדל, נשיא איגוד החקלאים NFU, ציין שהעלייה במחיר שקבעה Asda, המבוססת על עלייה קודמת יותר בתשלומים לספקים שלה, מהווה פריצת דרך שתביא שלוש רשתות "לעשות את הדבר הנכון". לדבריו, Asda מצטרפת ל Morrison ולקו-אופ להטיית מחיר החלב לכיוון הנכון. היום מחויבים כולם בתשלום מחיר שמכסה את עלות הייצור.

המחלבות בבריטניה מבטלות את קיצוצי אוגוסט במחירי החלב

27.7.12

שלושת מעבדי החלב הגדולים בבריטניה ביטלו את הקיצוצים במחירי שער המשק שהיו מתוכננים לראשית אוגוסט. ארגון ה FFA בירך על המהלך, אך ציין כי אין הוא מספיק כדי להתמודד עם המשבר שעיומו מתמודדים יצרני החלב במדינה. פיטר קנדל, נשיא איגוד החקלאים NFU, ציין שהקואליציה הרחבה של קבוצות שונות, שהוקמה על מנת להילחם בקיצוצים, תמשיך לפעול על מנת להבטיח ש"צעדים ראשוניים אלו" יתורגמו ל"מחיר חלב ארוך טווח ובר קיימא עבור כל יצרני החלב". לדבריו, זה לא יכול להיות פתרון קצר מועד. יושב ראש ארגון ה FFA דיוויד הנדלי הודיע שהקואליציה - המורכבת מקבוצה שלמה של ארגונים, ביניהם, NFU (Royal Association of British Dairy Farmers), RABDF, NFU Scotland, NFU Cymru, FFA (Tenant Farmers' Association) TFA, וזה תתכנס שוב בקרוב, על מנת לתכנן את הצעדים האסטרטגיים הבאים שיובילו למציאת הכסף שקוצץ ליצרני החלב בחודשים מאי/יוני 2012.

הצרכנים בבריטניה מגבים את יצרני החלב

31.7.12

סקר שערכה החברה האינטרנטית לחקר שוק, YouGov, עבור מגזין "The Grocer", מגלה כי כתוצאה ממחאת היצרנים, אחד מתוך חמישה צרכנים בבריטניה ישנה את הדרך שבה הוא קונה חלב. הממצאים העיקריים בסקר זה, שנערך ב-24 ביולי בקרב 1,766 צרכנים, הם:

- 83 אחוזים מודעים למחאות על מחיר החלב
- 67 אחוזים מאמינים שהיצרנים אינם עומדים בהוצאות הייצור, ושיש לתגמל אותם גם אם זה כרוך בעליית מחיר החלב
- 19 אחוזים טוענים שכתוצאה מהמחאות הם ישנו את הדרך שבה הם קונים חלב
- 11 אחוזים מתכננים להחליף קמעונאים

הערכת המגזין היא שאם הקונים יממשו את איומיהם ישנו 4.3 מיליון בני אדם את דפוס התנהגותם, ו-2.64 מיליון יחליפו את רשת המזון שבה הם קונים. לדעתו של רוב קושן, מנהל ייעוץ צרכנות ב YouGov, מדהים לחשוב ש-19 אחוזים מהנשאלים עשויים לשנות את הדרך שבה הם קונים רק בגלל פריט אחד בסל הקניות שלהם.

מאז בוצע הסקר חזרו ארבעה מבין מעבדי החלב הגדולים בבריטניה מכוונתם לבצע קיצוצים במחיר שער המשק של החלב החל מ-1 באוגוסט. חלק מרשתות המזון הגדילו את הטבות החלב ליצרנים, אך למרות זאת, מחירי שער המשק נותרו עדיין הרבה מתחת לעלות הייצור המוערכת בקרוב ל-30 פני לליטר חלב.

יזמה חדשה של היצרנים

איגוד החקלאים של סקוטלנד הקים ארגון גג חדש של יצרני חלב, בשם DFT (Dairy Farmers Together), במטרה לסייע ליצרנים לקדם את ענייניהם. סגן יושב ראש ועדת החלב של איגוד החקלאים, רורי קריסטי: "אנחנו זקוקים לתוצאה ארוכת טווח ולא לסדרת הצלחות קצרות מועד; אנו זקוקים לשינוי בכל ענף החלב ולא רק בחלק ממנו, ולכן נצטרך להיאבק במעבדים או בקמעונאים בחיצוניים הפוגעים במקור מחייתנו".

קריסטי גם אמר שארגון ה DFT יכול להוות ארגון גג שאינו גורע מאף ארגון אחר אלא מוסיף עוצמה למכלול. לדבריו, מטרת ה DFT הן לספק מחיר חלב שמאפשר ייצור חלב רווחי; לחזק ולהגדיל את שיתופי הפעולה בתוך הענף; ולשפר את האפקטיביות של גופים קיימים המייצגים את היצרנים, כולל רשתות וקבוצות אספקה ישירה.

הצרכנים בבריטניה מגבים את יצרני החלב